

KULTUR

Tips oss kultur@vl.no

Tid i Kleiberbergs tegn

Uret har sin måte å sanse tid på, komponisten Ståle Kleiberg en annen. Akkurat nå er det godt å kunne **velge Kleiberg**.

ANMELDELSE

OLAV EGIL AUNE

olav.egil.aune@vl.no

Mezzotint kaller han sin nye CD/Blue Ray – *mezzotint*, grafikkunstens kammermusikk, de duse flatene bygget opp av uendelige sjatteringer i lyst og mørkt. Helt naturlig, vil jeg si, siden hans egen kammermusikk er en kilde av små nyanser og bevegelser, toner som går *med* instrumentene og *i* instrumentenes retning.

Roper ikke høyt. En strykekvartett, enkeltstykker som *Sonanza e cadenza* og *Ashes*, en trio og en sonate for cello og piano – det er en munnfull musikk, men likevel så nyansert variert at kjedsomheten ikke får tid til å ruinere noe som helst, én våkner av den. Og dette er litt underlig, for det er ikke toner som roper høyt, noen få ganger «ja», men selv da med en «beskjedenhet» som ikke drar opp noe stort kontrastlerret. Kanskje nettopp derfor, må en kunne spørre da. At atmosfæren blir til mellom disse tonene som gnir seg mot hverandre, legger seg inntil og støter ifra.

Umiskjennelig ekte. Hva slags toner? Var det en quiz, en blindprøve, kunne en gå seg på flere blemmer: Litt Debussy, kan det være han? Medtner, kan-

Album Klassisk

Mezzotint
KAMMER-
MUSIKK
AV STÅLE
KLEIBERG

Marianne Thorsen (violin),
Øyvind Gimse (cello),
Bård Monsen (violin), Ole
Wuttudal (viola), Jørgen Larsen
(piano)

2L-115-SABD/CD
(www.2L.no)

ORGANISK: Ståle Kleiberg «undrer» seg på plass i et univers som er hans, nå er det mitt og i morgen er det kanskje ditt. Hvert øyeblikk føder det neste i en organisk prosess.

Foto: Ole Martin Wold

skje, eller Ravel på det klareste? Elliot Carter nevnes i heftet, en bevegelse av Webern kunne vært nevnt, Schönberg også. Eller er vi over kanalen – Bridge, Ireland, Britten? Eller noen av de andre russerne. Nei, det er Kleiberg – umiskjennelig, ekte, flertydig og mangfoldig. I en tid hvor sekundviseren spankulerer av sted som et stykke livløs, hoffmannsk mekanikk, fremstår Kleiberbergs tid som en pust, en pust som også bærer angstsmerten i seg.

Sanser øyeblikk. Mens man sitter slik og sanser øyeblikk, tidspunkter, forventning og oppfyllelse gjennom Kleiberbergs musikk, må man for all del ikke slå opp i teksten som følger CD-en. For hva i all verden har en setting (blant mange likelydende) som «musikkens rytmiske fleksibilitet og smidige måte å bygge fraser på gjør det mulig å fastholde minimal grad av differensiering» med det jeg sitter og hører å gjøre? Ingenting. Det er en ren «antitekst», som slår det

skjøre og umiddelbare i musikkens sanseløs.

Her gjelder det. «Undring» er et farlig ord, det går an å «undre» seg fullstendig vekk. Men her gjelder ordet, Ståle Kleiberg «undrer» seg på plass i et univers som er hans, nå er det mitt og i morgen er det kanskje ditt. Hvert øyeblikk føder det neste i en organisk prosess. Ikke minst i en innspilling av gull lyd kvalitet og musikere som har musikken i hjertet.